

HET STRIIDROS.

„Het krijgspaard, in wiens aâm de roode dampen snuiven
 Van d' opgezwollen moed, die hem de borst vervult,
 Doet met zijn ijs'ren hoof den grond rondom hem stuiven!
 Daar 't uit te breken poogt in prikk'lend ongeduld!
 Met vaste hand en knie bedwingt hem zijn berijder,
 Totdat de schelle klank der krijgstrompetten stijgt!
 Maar 't teeken wordt gehoord! Nu viert de forsche strijder
 De teugels van het dier, dat naar de ontmoeting hijgt!
 Het voert zijn meester, als op vleugels, ter victorie,
 Springt tegen kogels in en over lijken heen;
 En door gehoorzaamheid deelachtig aan de glorie,
 Is 't oorlogshafte ros met zijn berijder één!”

Daar is wel geen lezer van „Timotheüs,” die het schoone vers van onzen Da Costa: „Het paard” niet kent, en zoo er een ware, welnu, hij leze het nog, vooral om het heerlijk schoone slot, dat we er niet van overnamen. Mocht hij daartoe niet in staat zijn, hij trooste zich, want in de beschrijving van het edele dier moet ook zelfs Da Costa onderdoen voor den dichter van het boek Job, als deze zingt:

„Zult gij het paard sterkte geven? Kunt gij zijn hals met donder bekleeden? Zult gij het beroeren als een sprinkhaan? De kracht van zijn gesnuif is als een verschrikking.

„Het graaft in den grond en het is vroolijk in zijn kracht en trekt uit, den geharnaste tegemoet.

„Het belacht de vreeze en wordt niet ontsteld en keert niet wederom vanwege het zwaard.

„Tegen hem ratelt de pijlkoker, het vlamig ijzer der spies en der lans.

„Met schudding en beroering slokt het de aarde op, en gelooft niet, dat het is het geluid der bazuin.

„In het volle geklank der bazuin zegt het: Heah! en riekt den krijg van verre, den donder der vorsten en het gejuich.”

In beide beluisteren we het lied der kracht en der fierheid. Op onze plaat is het anders. Zij is een elegie vol weemoed. Nog slechts weinige uren geleden en het fiere ros snelde als een toonbeeld van moed en kracht, waarvoor de dichters van zooveen vruchteloos met de taal worstelden om het te beschrijven, snuivend en brieschend, trampelend en stampend den vijand tegen, den kogelregen door, dood en verderf tegemoet, en tenauwernood kon zijn ruiter het dier bedwingen, welks halsaderen zwellen, welks leden trilden van het vuur, dat hem verteerde. En midden onder den vijand stierde zijn berijder het en het wendde en keerde zich, naarmate diens krijgszwaard de doodelijke maat sloeg ten bloedigen dans en de glans van het staal het ros in de oogen flikkerde, totdat een zware slag den ruiter tuimelen deed en hem stervend deed neerzinken in het hooge gras. Toen greep de vijand het ros bij den toom en voerde het mede als zijn buit. Doch nog trillen die leden, nog zwellen die aderen, zijn manen stijgen omhoog en met een forschen ruk heeft het den toom verbroken. Een lanssteek wondt het beest, maar bloedend

holt het voort tot dáár, waar de afgevalen helm hem de plaats toont, waar zijn meester viel.

Maar waar is deze? Het slagveld is ledig en verlaten. Zwarte wolken breiden zich over de grazige vlakke uit, welker sprietten door bloed gedrenkt zijn, en zware regenwolken jagen berstend over het veld om de schande van den menschenmoord af te wisschen en weg te spoelen. De orkaan huilt over het tooneel van jammer en ellende, waar rassenhaat of staatkunde haar hoogtij heeft gevierd. Maar nog staat het edele dier daar en hinnikt vol vertwijfeling, omdat hij er niet meer is, wiens liefkoozingen zijn poëzie waren, wiens hand zijn wonde zeker lang zou hebben gereinigd en verzacht, zoo zij nog had gekund onder de zoete woorden, waarmede zijn stem hem streefde, wiens tucht hem lief geworden was, ook al kon hij het geen andere keuze geven dan die hem zelf gelaten was, de overwinning of den dood. Nog staat het dier daar en hinnikt, maar het hinnikt vergeefs en droevig klinkt het geluid over het verlaten dooenveld door het huilen van den wind en het plassen van den regen heen. Niet waar, dat is een lied van weemoed en wanhoop, een dierenlegie vol van smart.

Arm, redeloos dier, dat den vloek der zonde mede draagt, der zonde van de menschelijke natuur, die zich nergens naakter en ontzettender vertoont dan hier op de kampplaats, waar de mensch een beest gelijkt, al zijn hartstocht botvierend!

Maar als het dier, eindelijk door den honger gedreven, voortholt naar het kamp, zonder ruiter, als het den strijdmakkers van den gesneuvelde zegt, dat hij gevallen is, als zij de Jobstijdung aan de weduwe en de kinderen van zijn meester brengen, dan gevoelen menschenharten fijner en dieper dan het arme dier, en wát men hun ook bazelen moge van een roemvollen dood en krijgsmanseer, hun gewonde ziel schreeuwt vergeefs om den man en den vader. Dan zijn hun zielen verlaten en zwijgend als het gindsche veld der dooden, en een hemel, duisterder dan de teekenaar dien maalde, welft zich dreigend daarboven. Dan zijn daar levens verwoest, hoopvolle verwachtingen gedood, menschenharten gebroken! Dan is dat leven voor de droeve weduwe en weezen een woestenij geworden als dit veld, en als het eenzame strijdros dwalen zij gewond daarin rond, en zuchten en kermen, maar . . . vergeefs!

Vreeselijke gedachte! Inderdaad, de teekenaar is wel sprekend, die daar een redeloos dier op een slagveld teekent. Het is het beeld van den mensch, die dat veld in een slagveld herschiep. Zooals dat redeloos dier in zijn strijd slechts met het ruw geweld zijner overmacht rekt, zoo ook de mensch, die oorlog maakt, hoe voornaam, hoe groot hij zij! Neen, zoo niet! Want hij blijft mensch! Ook straks, als hij zichzelf veracht, omdat hij, de sterkere, zich met den zwakke dorst meten, ook straks, als de schimmen der verslagenen zich aan zijn sponde vertoonen, als weduwen en weezen in zijn droomen hem omringen en hun man en vader van hem vragen, als . . . . .

Onze eeuw stoft op haar beschaving, op haar veredeling van den mensch, op . . . Ai mij! Daar knalt een schot! Er is een moord gepleegd. Gelukkig — het menschelijke in den mensch verheugt zich: de moordenaar is gevat en zal zijn rechtmatige straf ondergaan. „Wie 's menschen bloed vergiet, diens bloed zal vergoten worden!” O foei, neen! Hoe barbaarsch, hoe wreed! De menschheid is daarvoor te beschaafd, te ontwikkeld geworden. Maar toch, jaren tuchthuisstraf zal zijn loon zijn.

Hoor, hier klinken duizend, tien duizend schoten, en doen het hart van een gansch volk bloeden, en verwoesten het levensgeluk en de welvaart van een gansche natie, en dooden mannen en vaders, bruidegoms en zonen, en wonden moeders en vrouwen, zusters en bruiden en jonge kinderen de ziel. En dat zou men krijgseer en overwinning heeten! Dat zou geoorloofd zijn bij God en bij menschen! Arme beschaving, die den machtige zou toestaan zich met al zijn geweld als een wild dier op den zwakkere te werpen! Arme menschenveredeling, die geen nijd, geen haat, geen heerschzucht of begeerte uit het hart bannen kunt . . . wat zeggen we! die de uiting daarvan alleen betoomen kunt, waar ge dreigen durft en dreigen kunt.

Daar is slechts ééne macht, die den mensch den vrede doet liefhebben. Dat is de macht van het Christendom, de vernieuwende invloed van Hem, die tot de zijnen spreekt: „Doch, Ik zeg u: hebt uwe vijanden lief! Zegent ze, die u vloeken, en bidt voor degenen, die u geweld aandoen!”

En onder het bewind van dien Vrededorst geen strijd meer. Geen klaagtoon meer uit de borst van een dier, geen wondewee uit de ziel eens menschen! De zwaarden tot sikkelen omgesmeed, de spiesen tot spaden omgeslagen, de verderver zal er niet meer zijn en het slagveld zal bloeien van vreugderozen onder de palmen des vredes als de hof van Eden.

Hoe hijgt Gods schepping naar dien dag! Hoe zucht mensch en dier met alle schepsel Gods naar dien morgen, wanneer niemand meer leed zal doen noch verderven op de aarde!

„Wachter, wat is er van den nacht?”

En van het Vredescongres antwoordt een stem:

„De morgen is gekomen!”

Helaas, het kanon uit Zuid-Afrika en het geschut uit het Oosten overdondert haar met zijn:

„Nog is het nacht!”

Maar de heraut van den Vrededorst psalmt daar doorheen:

„De dag breekt aan, dat ziet, een Koning zal regeeren,
Een Rots, een Schuilplaats voor den hoogen waterstroom,
En Hij zal zijn een Scheute uit d'afgehouden boom
Van Jesse, die den troon van David zal bekleeden
En richten Jacobs huis met heilgerechtigheden.
Hem staren als hun Hoop de verre Heidenen aan
Met d'adem van zijn mond zal Hij de boosheid slaan,
. . . . .

En vestigen op aard zijn eeuwig Koninkrijk
Van Waarheid, Recht en Rust. Daar zal geen ongelijk
Noch haat zijn, Ephraïm zal Juda niet benijden,
Geen volk'ren meer elkaâr, geen wolf het lam bestrijden.
Aan alle plaatsen zal Gods kennis zijn en vrede.
Een meer dan Paradijs met d'eeuwgen levensboom,
Wiens blaad'ren voor altoos der volk'ren smart genezen!
. . . Vrededorst naar wien Gods schepselen zuchten,
Hosanna, 'tis Uw rijk, 'tzijn van Uw bloed de vruchten,
Van al wat de aarde leed sinds de eerste zonde-ellend,
Van al wat de aard misdeed, de ontkenning en het end.”*)

P. J. K.

*) Da Costa.

VERLOREN SCHATTEN.

(18)

DOOR

WILHA RIEM-VIS.

AUTEURSRECHT VOORBEHOUDEN.

HOOFDSTUK X.

Nellie's Ouders.

„G een enkel bericht in drie volle jaren!” Met een diepen zucht werden deze woorden uitgesproken door Nagels schoonvader, dien wij aantreffen in dezelfde woning en ook in dezelfde omstandigheden, waarin wij hem verlaten hebben; maar zijn haar is vergrijsd, en zijn oog is dof geworden. Zijn gestalte is gebogen, en het is hem aan te zien, dat de last des levens hem bijna te zwaar geworden is.

Zijn oudste zoon zit tegenover hem en zijn blik rust met innig medelijden op de gebogen gestalte.

„Vader,” sprak hij zacht, „ik heb hoop, dat wij spoedig alles zullen weten; mijn vriend Brink — u kent hem nog wel? — is beroepen te Pretoria; ik ben bij hem geweest en heb hem dringend verzocht, onderzoek naar haar te doen. Hij heeft het mij stellig beloofd.”

De oude heer Lintz knikte goedkeurend en tuurde naar buiten. Was het niet of hij zijn Nellie daar nog zag als een dartel jong meisje, dat, ademloos van het harde loopen, de blonde lokken naar achteren streek waarmee de wind had gespeeld? Was het niet of hij haar zangerig stemmetje hoorde, terwijl zij hem vlelend aankeek en vroeg: „Kom vadertje, ga nu eens mee naar het strand, ik wou zoo graag mooie schelpen gaan zoeken, en ik houd er niet van alleen te gaan.”

Maar neen, ze was weg! Ver weg, niet naar het strand, maar over de groote zee . . en daar . . was zij gelukkig? O, hij had het moeten weten, dat zij reeds was „verre verre weg van de aarde, achter gindsche blauwe lucht . .” zooals zij zoo menigmaal gezongen had!

„Geknakt zijn ze, mijn bloemen!” mompelde hij, „de kleine en de groote, het ontlukend knopje en de bloeiende roos!” En een traan welde op in het oog, dat nu bleef rusten op de moeder zijner kinderen. Daar liep zij heen en weer voor de warande, onrustig, gejaagd, terwijl haar oog dof, zonder uitdrukking tuurde in de eindeloze verte.

„Frans,” riep zij haar jongsten zoon toe, die haastig kwam aanloopen, „Frans, heb je haar niet gezien?”

„Neen, Moedertje,” antwoordde hij, naderbij komend, „maar ze zal wel gauw thuiskomen.”

Dit was het gewone antwoord, dat men haar gaf, als zij naar Nellie vroeg.

„Vader,” zoo hervatte Lodewijk, de oudste, het gesprek, „ik denk morgen met Corrie eens naar K. te gaan, om haar de pastorie te laten zien, en als zij er niets op tegen heeft, dan denk ik het beroep aan te nemen.”

„Zoo, jongen, en dan ga je zeker binnenkort trouwen?”

„Ja, vader, binnen zes weken.”

„Dan ben ik dus al drie kinderen kwijt van de vier.”

„Kwijt, Vader?”

„Ja, zoo goed als kwijt! Eén heb ik er nu in meer dan vier jaren niet gezien; ik weet nauwelijks of zij nog leeft; Ferdinand is nu al twee jaar weg en hij denkt aan trouwen; wanneer zal ik hem dus terugzien? Hij zal